МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ

ЗВІТНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ, ТЕХНОЛОГІЙ У ТВАРИННИЦТВІ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННІ»

3 червня 2021 року

Мала Данилівка

ЗМІСТ

Науменко С. В.
ПРЕПАРАТИ НА ОСНОВІ НАНОБІОМАТЕРІАЛІВ ЯК ЗАСІБ ПРЕВЕНЦІЇ ГОНАДОПАТІЙ У САМЦІВ **6**

Онищенко О. В.,
ПРЕПАРАТИ НА ОСНОВІ НАНОБІОМАТЕРІАЛІВ ЯК МЕТОД ПРЕВЕНЦІЇ ДЕФІЦИТУ КОЛОСТРАЛЬНИХ ІМУНОГЛОБУЛІНІВ У КОРІВ **10**

Чорний М. В., Скворцова І. М.
ЗАСТОСУВАННЯ ІМУНОСТИМУЛЮЮЧОЇ ДОБАВКИ “ЕВІТАЛІЯ” НА ПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ПЕРЕПЕЛІВ ТЕХАСЬКОЇ ПОРОДИ **13**

Чорний М.В., Щепетільніков Ю.О., Мачула О.С.
ВПЛИВ РІЗНИХ РІВНІВ ПОВІТРООБМІНУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЗБЕРЕЖЕННІСТЬ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ **16**

Яценко І.В., Бусол Л.В., Кириченко В.М., Богатирьова А.М.
ВПЛИВ НАНОНУТРІЦЕВТИКІВ НА БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ М’ЯСА КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ПІД ЧАС ЗБЕРІГАННЯ **19**

Цивірко І.Л., Яценко І. В., Бусол Л. В., Париловський О. І., Богатирьова А. М., Криворотько Р. О.,
ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ СУХИХ ЯЄЧНИХ ПРОДУКТІВ **21**

Головко В.О., Савенко М.М., Северин Р.В., Штагер Г.М,
ЗНАЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИКИ ПЛР У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ **23**

Головко В. О., Гонтарь А. М., Северин Р. В., Пономаренко Г. В., Іванченко І. М., Штагер Г. М., Войтенко Р. В.
СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ ІНФЕКЦІЙНИХ РЕСПІРАТОРНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СВИНЕЙ **27**

Іванченко І. М., Северин Р. В., Пономаренко Г. В., Штагер Г. М.
ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ХЛАМІДІОЗУ ЕКЗОТИЧНИХ ПТАХІВ **31**

Кравченко Н.О., Вікуліна Г.В.
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВЕТЕРИНАРНОЇ БІОЕТИКИ **35**

Гарагуля Г. І., Стасюк О. В., Баско С. О.
ПРОЦЕС ЕЛІМІНАЦІЇ БАКТЕРІЙ У КРОВІ ІМУННИХ І НЕІМУННИХ КУРЕЙ **38**

Кущ М.М., Бирка О.В., Бондаренко О.Є., Горбатенко В.П., Жигалова О.Є., Махотіна Д.С., Мірошнікова О.С., Фесенко І.А.
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КИШЕЧНИКУ СВІЙСЬКИХ КАЧОК **41**

Бобрицька О.М., Югай К.Д., Жукова І.О., Водоп'янова Л.А., Антіпін С.Л.
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВСТАНОВЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ПЕЧІНКИ СОБАК БІОРЕЗОНАНСНИМ МЕТОДОМ **45**

Нікіфорова О.В., Мазанний О.В., Приходько Ю.О.*,* Московий А.І., Кравченко А.О. , Решетило О.І.
ПСОРОПТОЗ ДИКИХ І ДОМАШНІХ ДРІБНИХ ЖУЙНИХ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ **47**

Люлін П.В.
ПАРАЗИТОЦЕНОЗИ КИШКОВОГО КАНАЛУ ІНДИКІВ СХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ **51**

Федорова О.В., Бережна Н. В.
ЕЙМЕРІОЗ КРОЛІВ В УМОВАХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ **54**

Маценко О. В., Маслак Ю. В., Кущ Л.Л.
ВПЛИВ ЙОДИНОЛУ ЗА ГАСТРОЕНТЕРИТУ У КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ **57**

Могільовський В.М., Пасічник В.А.
ГЕМАТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У НОВОНАРОДЖЕНИХ ТЕЛЯТ ВІД КОРІВ З ПОРУШЕННЯМИ МЕТАБОЛІЗМУ **60**

Денисова О.М., Жегунов Г.Ф., Якименко Т.І., Гладка Н.І., Приходченко В.О.
ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСФУЗІЇ КРІОКОНСЕРВОВАНИХ ЕРИТРОЦИТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ БАБЕЗІОЗУ СОБАК **64**

Слюсаренко Д.В., Сарбаш Д.В., Синяговська К.А.
КЛІНІКО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ РЕГІОНАРНОГО АНЕСТЕЗІОЛОГІЧНОГО СУПРОВІДУ ЗА ВИКОНАННЯ ОПЕРАТИВНИХ ВТРУЧАНЬ В ДІЛЯНЦІ ЖИВОТА У СОБАК **67**

Кібенко Л.М.
ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЩОДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ **70**

Живолуп В. І., Карась А. В., Єлісеєнко А. П.
СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ – ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА **75**

Єлісеєнко А.П., Дегтярьова К.О.
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ **79**

Юрко П.Ю., Щербак О.В., Кібкало Д.В.
ТЕХНОЛОГІЯ ПЕРЕРОБКИ ОПАЛОГО ЛИСТЯ ШЛЯХОМ КОМПОСТУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МІКРООРГАНІЗМІВ **80**

Барановський Д.І., Ткачук О.Д., Барановський Є.Д., Кучеров В.О.
ОПТИМІЗАЦІЯ СЕЛЕКЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОГРАМ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ НА ГЕТЕРОЗИСНІЙ ОСНОВІ **86**

Ткачук О.Д.
ВПЛИВ САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНИХ ФАКТОРІВ НА ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ **90**

Хохлов А.М., Федяєва А.С., Гончарова І.І.
ПОРІВНЯЛЬНА ВІДТВОРЮВАЛЬНА ФУНКЦІЯ ЧИСТОПОРОДНИХ І ПОМІСНИХ КНУРІВ В УМОВАХ ГІБРИДИЗАЦІЇ **94**

Данілова Т. М.
ПРОДУКТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ СВИНОМАТОК ПРИ ВНУТРІШНЬО ПОРОДНІЙ СЕЛЕКЦІЇ **99**

Зандарян В.А., Криворучко Ю.І.
ОЦІНКА ЯКОСТІ ПЕРВІСТОК ТА ПОКАЗНИКІВ ВІДТВОРЕННЯ В ПЛЕМІННИХ СТАДАХ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ **101**

Криворучко Ю.І., Зандарян В.А.
МІСЦЕ УКРАЇНІ В СВІТОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ ЯЛОВИЧИНИ **105**

Скляренко О. В.
ЗАМІНА ВІВСА ІНШИМИ ЗЕРНОВИМИ КОРМАМИ В ГОДІВЛІ КОНЕЙ **110**

Чалий О.І.
ВПЛИВ УМОВ ГОДІВЛІ СВИНЕЙ НА ЯКІСТЬ САЛА **113**

Приходько Т. М., Фролов С. В., Кузьмінська Н. М., Куцина Л. В.
ОБҐРУНТУВАННЯ РОЛІ І МІСЦЯ НАУК ГУМАНІТАРНОГО ТА СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЦИКЛУ В РЕФОРМУВАННІ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ СФЕРИ **116**

Петрушко М., Тарасенко М., Бєлах Є.
СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА РИНОПНЕВМОНІЇ КОНЕЙ **120**

СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ ІНФЕКЦІЙНИХ РЕСПІРАТОРНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СВИНЕЙ

Головко В. О., д. вет. наук, академік
Гонтарь А. М., к.вет.н., доцент
Северин Р. В., к.вет.н., доцент
Пономаренко Г. В., к.вет.н., доцент
Іванченко І. М., к.вет.н., доцент
Штагер Г. М., ст. викладач
Войтенко Р. В., аспірант
Харківська державна зооветеринарна академія

Актуальність проблеми. Протягом останніх 30 років виробництво свинини інтенсифікувалося за рахунок збільшення розмірів стад та утримання свиней, що сприяло збільшенню захворюваності та складності прояву респіраторного комплексу у великих свиногосподарствах з системою безперервного виробництва [3]. Основна роль у виникненні респіраторного синдрому (РС) належить перед усім вірусам, які можуть безпосередньо викликати патологію респіраторного тракту й сприяють розвитку ураження легеневої тканини. Вони знижують імунологічний захист тварин і сприяють розвитку секундарної патогенної та умовно-патогенної бактеріальної мікрофлори [2]. У наукових літературних джерелах досить добре висвітлено етіологічні фактори РС, які викликаються такими бактеріальними збудниками, як Actinobacillus pleuropneumonia, Mycoplasma hyopneumoniae, Pasteurella multocida, Haemophilus parasuis [1, 2]. Mycoplasma hyopneumoniae та вірус респіраторно-репродуктивного синдрому свиней є двома найбільш поширеними патогенами, виділених від свиней, що мають ознаки PRDC. Присутність Mycoplasma hyopneumoniae при РРСС на ранніх стадіях інфікування збільшує швидкість ураження на клітинному рівні, проте,

не збільшує відсоток ураження легеневої тканини на макроскопічному рівні [4].

Результати дослідження. За результатами лабораторних досліджень патологічного матеріалу загиблих поросят різних вікових груп з клінічним проявом РС, були виявлені збудники як патогенних, так і умовно-патогенних мікроорганізмів. До переліку мікроорганізмів, які були виділені з крові хворих та легень загиблих поросят з респіраторним синдромом увійшли – вірус РРСС, ЦВС-2, ПВІС, ХА, Mycoplasma haemosuis, Pasteurella multocida, Staphylococcus spp., Mycoplasma hyopneumoniae, E. coli, Salmonella spp. Провівши аналіз епізоотичного стану, виявили, що за останні 3 роки серед захворілого поголів'я поросят до 40 денного віку найбільший відсоток займали респіраторні хвороби, хвороби органів травлення та хвороби обміну речовин. Серед захворілих поросят у 2019 – 2020 роках найбільший відсоток – 48 % – припадав на респіраторні захворювання, 42 % - на захворювання шлунково-кишкового тракту, третє місце – 10 % – посіли хвороби обміну речовин. За 3 місяці 2021 року відсоток хвороб органів травлення склав 45 %, респіраторні захворювання склали 40 %.

Аналізуючи результати проведених лабораторних досліджень патологічного матеріалу поросят з ознаками РС різних вікових груп, з господарств різної форми власності у 2019–2021 рр. були виявлені складові асоціацій: (вірусів, бактерій, грибів), а саме: 1. вірус РРСС, Mycoplasma hyopneumoniae, Staphylococcus spp., Pasteurella multocida D, E. Coli; 2. ПВІС, РРСС, Pasteurella multocida D,A, Mycoplasma hyopneumoniae, Salmonella spp., CI. Perfringens, дріжджі; 3. РРСС, ЦВС-2, Pasteurella multocida A, Staphylococcus spp.; 4. ПВІС, РРСС, Pasteurella multocida D, Fusobacterium spp., M. haemosuis, Candida spp.

Протягом 2019–2021 рр. звертали увагу на те, що в свиногосподарствах розташованих поблизу відкритих водоймищ,

перебіг захворювання з РС був більш тяжкий, загибель поросят становила понад 30 %. Із легень загиблих тварин виділяли асоціацію мікроорганізмів з більшою кількістю асоціантів. За результатами аналізу структури асоціацій було встановлено, що домінантними бактерійними видами збудників інфекційних захворювань з РС у свиней з господарств Лубенського району протягом останніх трьох років були Mycoplasma hyopneumoniae, Mycoplasma haemosuis, Pasteurella multocida серотипів A, D (від 35 до 70 % відповідно). Серед них також домінантними були умовно-патогенні бактерії з роду - Fusobacterium, від 15,0 до 25,0 %. В господарствах Миргородського району у 2019 р. до складу асоціації входили такі високо-патогенні види бактерій, як Salmonella spp., CI. perfringens, E. coli. У 2020 р. цих видів не виділено, на зміну їм серед асоціантів з'явилися умовно-патогенні мікроорганізми (і відсоток їх у асоціації великий): Naumanniella spp. – до 54 %, Sphaerotilus spp. – 27 %, Leptotrichia spp. – 20 %. Такий вид збудника, як Pasteurella multocida серотипів A і D у 2019-2021 рр. траплявся в асоціаціях у 58,5-74 % випадків, але в 2020 р. відсоток пастерел знизився утричі - до 22,4 %. Mycoplasma hyopneumoniae у 2019 р. при респіраторному синдромі свиней виявляли у 100 % випадків захворювання, у 2020 р. лише 27,5 %, що свідчить про широке застосування засобів специфічної профілактики у свиногосподарствах або зменшення концентрації збудника мікоплазмової пневмонії в довкіллі.

Висновки

1. У свиногосподарствах поблизу відкритих водоймищ перебіг захворювання з респіраторним синдромом був більш тяжким, загибель поросят становила понад 30 %.

2. Mycoplasma hyopneumoniae у 2019 р. при респіраторному синдромі свиней виявляли у 100 % випадків захворювання

3. Широке застосування засобів специфічної профілактики у свиногосподарствах або зменшення концентрації збудника мікоплазмозної пневмонії в довкіллі у 2020 році дозволило до 27,5 % зменшити випадків захворювання.

Література

1. Гусев В.В. Мониторинг возбудителей бактериальних инфекций в промышленном свиноводстве. Вет. консультант. 2003. №20. С 17-18.

2. Палунина В.В. Микрофлора легких поросят, больных бронхопневмонией. Аграрна наука. 2005. №1. С 25–26.

3. Brockmeier SL, Halbur PG, Thacker EL. In: Polymicrobial Diseases. Brogden KA, Guthmiller JM, editor. Washington DC: ASM Press; 2002. Porcine respiratory disease complex; pp. 231–258. [Google Scholar]

4. Thacker, E. L., P. G. Halbur, R. F. Ross, R. Thanawongnuwech, and B. J. Thacker. 1999. Mycoplasma hyopneumoniae potentiation of porcine reproductive and respiratory syndrome virus-induced pneumonia. J. Clin. Microbiol. 37:620–627.